2026D44864

INBRENG VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Binnen de vaste commissie voor Defensie hebben de onderstaande fracties de behoefte vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Minister van Defensie over de Raad Buitenlandse Zaken Defensie van 28 september 2026.

De voorzitter van de commissie,
Paternotte

Adjunct-griffier van de commissie,
Manten

Inhoudsopgave

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties
Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie
Vragen en opmerkingen van de leden van de PRO-fractie
Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie
II Antwoord/Reactie van de Minister

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie

De leden van de D66-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de genoteerde agenda voor de Raad buitenlandse zaken Defensie van 28 september. Hierover hebben deze leden nog enkele vragen.

Afgelopen week sprak Von der Leyen de State of the Union uit. Kan de Minister aangeven hoe zij reflecteert op de voorstellen gerelateerd aan Defensie die daarin zijn gedaan? Hoe kijkt de Minister naar het idee om het overgebleven SAFE-geld in te zetten voor steun aan de Oekraïense defensie-industrie? Hoe kijkt de Minister naar het voornemen voor een Europese veiligheidsraad en op welke manier is tot op heden opvolging gegeven aan de aangenomen motie Klos c.s. (Kamerstuk 36 800 V, nr. 48)? Erkent de Minister dat er op dit moment geen Europees gremium is dat adequaat en snel beslissingen kan nemen wanneer er een aanval plaats zou vinden op een EU-lidstaat? Hoe kijkt de Minister naar deelname aan een mogelijke SAFE II? Erkent de Minister dat deelname goed zou zijn voor de toegang van de Nederlandse industrie tot de projecten onder SAFE?

In de geannoteerde agenda wordt ook geschreven over het reageren op hybride aanvallen. Wat is de inzet van de Minister op offensief reageren op bewezen hybride aanvallen? Welke middelen zijn er nu en welke wet- en regelgeving ontbreekt om adequaat en gezamenlijk te kunnen reageren op hybride aanvallen?

Vragen en opmerkingen van de leden van de PRO-fractie

De leden van de PRO-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda en stellen daarover nog enkele vragen.

De leden van de PRO-fractie lezen in de brief over de voorziene EU-GVDB-missie in Libanon. Kan de Minister toelichten op welke manier, zoals nu voorzien, de missie zal verschillen van de huidige UNIFIL-missie wat betreft mandaat, scope, exitstrategie en missiecapaciteit?

De leden van de PRO-fractie lezen in de brief dat de RBZ Defensie zal spreken over de herziening van de aanbestedingsrichtlijn Defensie. Op welke termijn verwacht de Minister dat er overeenstemming is over de wijziging van de richtlijn? Waar liggen volgens de Minister op dit moment de belangrijkste knelpunten ten aanzien van administratieve lasten en samenwerking met andere EU-lidstaten?

De leden van de PRO-fractie hebben met genoegen kennisgenomen van de aankondiging van de president van de Europese Commissie om de banden met Canada aan te halen. Welke kansen liggen er volgens de Minister nog voor de versterking van de Nederlandse en Europese samenwerking met Canada op het terrein van defensie?

De leden van de PRO-fractie hebben met zorg kennisgenomen van de plannen van Rosatom om de productie van drones op te schroeven met 28.000 stuks per jaar, bovenop de huidige 36.000, volgens berichten van Politico. Dit zou een ongekende uitdaging zijn voor de Oekraïense luchtverdediging, die nu al onder grote druk staat. Hoe gaat de Minister zich in de komende maanden samen met andere EU-lidstaten extra inzetten voor een gelijkwaardige opschaling van (counter)droneproductie in Oekraïne dan wel Europa om de luchtverdediging in Oekraïne zo dekkend mogelijk te maken?

Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda voor de Raad Buitenlandse Zaken Defensie van 28 september 2026. Deze leden hebben hier enkele vragen bij.

De leden van de CDA-fractie vragen allereerst of de Minister een eerste reactie kan geven op de voorstellen die zijn gedaan door de Voorzitter van de Europese Commissie tijdens de Europese State of the Union op het gebied van defensie, namelijk het European Security Protocol, de Europese Veiligheidsraad, het nieuwe instrument voor Strategic Enablers en de nieuwe European Security Strategy. Als het voor nu te kort dag is om hier een uitgebreide appreciatie op te geven, kan de Minister dan aangeven op welke termijn de Kamer wel een kabinetsappreciatie kan ontvangen op deze onderwerpen?

Het kabinet pleit voor snelle operationalisering van € 6,6 miljard aan middelen uit de Europese Vredesfaciliteit (EPF), waarbij een combinatie wordt voorzien van compensatie voor reeds geleverde steun, nieuwe steun en voldoende middelen voor de EU-trainingsmissie EUMAM. De leden van de CDA-fractie vragen welke concrete belemmeringen nog bestaan voor de operationalisering van de € 6,6 miljard uit de EPF. Op welke termijn verwacht de Minister dat deze middelen daadwerkelijk kunnen worden ingezet? Welke stappen kan Nederland zetten om besluitvorming hierover te versnellen?

Het kabinet stelt daarnaast dat significante bilaterale steun van de lidstaten noodzakelijk blijft en dat Nederland andere lidstaten zal aanspreken op een eerlijke lastendeling. Hoe wil de Minister dit concreet bevorderen, zo vragen de leden van de CDA-fractie. Ziet de Minister mogelijkheden om bijdragen van lidstaten inzichtelijker en beter vergelijkbaar te maken, zodat duidelijker wordt welke landen naar draagkracht bijdragen aan de ondersteuning van Oekraïne?

Het tegengaan van de Russische schaduwvloot is expliciet onderdeel van de bespreking over Oekraïne tijdens deze Raad. De leden van de CDA-fractie vragen in hoeverre Europese sancties op dit gebied aangescherpt kunnen worden naar aanleiding van de onlangs door de Verenigde Staten doorgevoerde extra sancties tegen de schaduwvloot (de «Lindsey O. Graham Sanctioning Russia and Iran Act of 2026»).

Het kabinet meldt dat naar verwachting een lijst met European Defence Projects of Common Interest (EDPCI's) wordt vastgesteld. De leden van de CDA-fractie vragen of het klopt dat de Europese Commissie vijf projecten heeft voorgesteld, namelijk drones en counter-drones (DECODER), geïntegreerde maritieme en zeebodemverdediging, militaire ruimtecapaciteiten, geïntegreerde lucht- en raketverdediging en Eastern Flank Watch. Kan de Minister bevestigen dat Nederland voornemens is aan alle vijf de voorgestelde EDPCI's deel te nemen? Welke concrete rol voorziet de Minister voor Nederland bij ieder van deze projecten en welke financiële

verplichtingen kunnen daarmee gemoeid zijn? Welke mogelijkheden ziet de Minister om Nederlandse defensiebedrijven, innovatieve mkb-bedrijven en kennisinstellingen hierbij te betrekken?

Tijdens de ministeriële Steering Board van het Europees Defensieagentschap wordt het eerste Annual Defence Readiness Report besproken. Volgens het kabinet zal dit rapport naar verwachting ingaan op militaire tekortkomingen per prioritair capaciteitsgebied en op reeds gelanceerde projecten en verworven capaciteiten. Ook worden naar verwachting aanbevelingen opgenomen. De leden van de CDA-fractie vragen de Minister of het rapport na publicatie zo spoedig mogelijk naar de Kamer kan worden gestuurd.

II Antwoord/Reactie van de Minister